

Regionala utvecklingsförvaltningen, Näringsliv och kompetensförsörjning
Ann-Margreth Hammar
Epost: ann-margreth.hammar@regionvastmanland.se
Telefon: +4621174349

BESLUT OM PROJEKTMEDEL FRÅN ANSLAG 1:1 TILL PROJEKTET AI SHIFTLABS

Förslag till beslut

Regionala utvecklingsnämnden beviljar totalt 3 000 000 kronor i projektmedel från anslag 1:1 till Mälardalens universitet för genomförande av projektet AI-Shiftlabs under åren 2026-01-01 – 2028-12-31. Medel betalas förutsatt att projektet beviljas ERUF-medel.

Ärendet i korthet

Mälardalens universitet (MDU) ansöker om 3 000 000 kronor från projektmedel anslag 1:1 till projektet AI-ShiftLabs för åren 2026 till 2028. Projektet syftar till att stärka industriföretagens konkurrenskraft genom att stötta dem i deras arbete kring digitalisering, främst med fokus på AI, effektivisering och omställning. Projektet är en fortsättning på ett större EU projekt, med Mälardalens universitet som projektägare och flera projektparter i Sverige. MDUs samverkansplattform Mälardalen Industrial Technology Center (MITC) kommer vara den organisation som genomför insatser och säkerställer ett stärkt genomförande i hela länet i detta projekt.

Detaljerad beskrivning av ärendet

Bakgrund

Sveriges tillverkningsindustri står inför hård global konkurrens, snabba innovationscykler, ökande regelkrav och förändrade leverantörskedjor. Trots att landet har starka internationella företag saknar många mindre företag förutsättningar att ta del av digitaliseringens möjligheter och riskerar att hamna utanför de värdekedjor som formar framtidens industri. För ett industritungt län som Västmanland är små och medelstora tillverkningsindustri viktiga. Projektet ska ge dessa företag bättre förutsättningar att utveckla sina produktionsprocesser med digital teknik, främst artificiell intelligens (AI). Många företag saknar idag resurser och kunskap för att ta nästa steg, vilket hämmar både konkurrenskraft och hållbarhet. Bristen på specialistkompetens är särskilt påtaglig hos SMF som saknar resurser att anställa dedikerade experter.

Projektet är en del av ett större EU-finansierat program för att etablera så kallade European Digital Innovation Hubs. Den första delen av ShiftLabs har drivits under tre år och nu ska hubben växla upp och utöka sitt tjänsteerbjudande, bland annat med starkare närvaro och räckvidd i Västmanland.

Projekt mål

AI-Shiftlabs ska stärka små och medelstora tillverkningsbolag i deras digitala och hållbara omställning med fokus på AI. Genom samverkan mellan universitet,

forskningsinstitut och industrinära aktörer bidrar projektet till att fler företag får högre digital mognad, effektivare produktionsprocesser och stärkt konkurrenskraft.

MITC, som ingår i det nationella IUC-nätverket, har stärkt sin närvaro och räckvidd i Västmanlands län genom att sätta upp en intern organisation för att koordinera och erbjuda tjänster i länet.

Målgrupp

Projektet riktar sig till tillverkande företag i Västmanland. Genom projektets EU finansiering kan även företag i andra delar av Sverige medverka. Främst är fokus på små- och medelstora företag, men företag upp till 3000 anställda kan till en mindre del ingå.

Insatser

AI-ShiftLabs stöttar företag längs hela deras transformationsresa från inspiration och nulägesanalys till testbäddar, prototyper, kompetensutveckling och finansieringsstöd. Arbetet bygger på en modell som anpassas efter varje företags mognadsnivå.

Projektet erbjuder insatser inom:

- Resurser för test och investering. Många företag saknar möjlighet att själva utveckla eller testa ny teknik. Företagen får tillgång till testbäddar, demoanläggningar och prototyper för att minska riskerna i investeringar.
- Stöd för regelverk och hållbarhet. Företagen erbjuds vägledning för att möta krav från nya nationella och EU regelverk kring AI, energieffektivitet, cirkulär ekonomi.
- Kompetensutvecklande insatser. Dessa omfattar seminarier, nätverk, demonstrationer, evenemang och utbildningsprogram inom robotik, automation, IoT, XR, simulering, digitala tvillingar och infrastruktur/konnektivitet med integrerat fokus på hållbarhet, resiliens och cybersäkerhet.

RUS

Projektet bidrar till RUS målområde Ett nyskapande Västmanland och målområde Ökad forskning, innovation och förnyelse genom insatser inom AI, testbäddar, kompetensutveckling och nätverk för tillverkningsindustrin.

Projektorganisation

Projektet drivs av Mälardalens universitet och i konsortiet ingår även MITC, Chalmers, EIT Manufacturing, Högskolan i Skövde, KTH, Linköpings universitet, RISE och Södertälje Science Park. MITC kommer vara den huvudsakliga utföraren i Västmanland, men drar nytta av de resurser som finns vid de andra parterna i projektet.

Genom projektet ökar MITC sitt åtagande i Västmanland. MITC är ett så kallat Industriell Utvecklingscentra (IUC), vilket är ett nationellt nätverk och

industristödjande organisation, som idag saknas i Västmanland. Det kommer finnas personal som har Västmanland som ansvarsområde för att säkerställa att projektets insatser når företag i hela länet.

Budget

Projektets totala budget ligger på 50 miljoner kr (MSEK), varav 3 MSEK ansöks från Västmanlands regionala projektmedel anslag 1:1. Projektet finansieras också från Norra Mellansverige ERUF med 25 MSEK och EUs Digital Europe Programme med 22 MSEK.

För Västmanland betyder det att de regionala 1:1 anslagen växlas upp med ERUF-mediel och därmed kommer av 6 MSEK hamna i Västmanlands län.

Verksamhetsmässiga, juridiska, administrativa och ekonomiska konsekvenser

Projektmedel av den här typen lämnas ur 1:1-anslaget. Det aktuella bidraget rymms inom budget. Utbetalning till projektet görs via rekvisition där ersättning av projektets redovisade kostnader sker i efterhand. Ärendet bedöms inte medföra verksamhetsmässiga, juridiska eller administrativa konsekvenser.

Hållbarhet

Miljöperspektiv

Digitalisering är en nyckel för att minska resursanvändning och miljöpåverkan i produktionen. Med hjälp av dataanalys, prediktivt underhåll och AI-drivna optimeringar kan företag minska spill, spara energi och förlänga livslängden på utrustning. Projektet ger företagen verktyg att ställa om från linjära till mer cirkulära produktionsmodeller, exempelvis genom digitala produktpass och förbättrad spårbarhet i leverantörskedjan. Detta ligger i linje med både EU:s gröna giv och de globala målen om hållbar konsumtion.

Barnrättsperspektiv

Ärendet bedöms inte medföra några konsekvenser för barn. En prövning är därför inte aktuellt då beslutet inte påtagligt och direkt rör barn eller barn om närstående.

Invånarperspektiv

Projektet ger långsiktiga ekonomiska effekter genom ökad tillväxt och fler arbetstillfällen samt sociala effekter som bättre arbetsvillkor, ökad jämställdhet och minskade klyftor. Digitalisering och AI riskerar att förstärka ojämlikheter om inte medvetna insatser görs. ShiftLabs säkerställer lika tillgång till kompetenshöjande insatser, inkluderande kommunikation och rekrytering samt mångfald i nätverk och styrgrupper. Genom riktade insatser kan fler kvinnor ta tekniska och strategiska roller, vilket stärker företagets innovationskraft och regionens sociala hållbarhet.

Uppföljning

Projektet följs upp vid givna redovisningstillfällen i form av ekonomiska underlag, lägesrapporter samt avstämningsmöten. Vid projektslut görs en slutrapport. Projektet upphandlar en utvärderare som följer upp projektet.

Beslutet skickas till

Beslutet skickas för kännedom till ansvarig tjänsteperson på Regionala utvecklingsförvaltningen inom Region Västmanland som meddelar projektägaren.